

Älykkäät maaseudut -webinaari

Tulevaisuuden maaseudun yritysrahoitus 21.1.2021



Johtava asiantuntija Juuso Kalliokoski
Maa- ja metsätalousministeriö

Uudistuva ja monipuolinen elinkeinotoiminta

- Maaseudulla ja maaseudun yrityksissä on paljon käyttämätöntä potentiaalia.
- Potentiaalin vapauttamisessa ja käyttöön ottaminen konkretisoituu yritys kerrallaan, uusien yritysten perustamisena ja toimivien yritysten uudistumisena ja kehittämisenä.
- Maaseudun yritysten toimialakirjo on laaja. Kokonaiskuvassa elinkeinorakenne näyttää yksipuoliselta.
 - *Tavoitteena on yrittäjyyden edistäminen ja elinkeinotoiminnan monipuolistaminen ja sitä kautta maaseudun talouden ja elinvoimaisuuden sekä työllisyyden vahvistaminen.*
- Uusien yritysten perustaminen voi tapahtua täysin alusta tai omistajan- ja sukupolvenvaihdosten muodossa.
→ **käynnistystuki**
- Yritysten uudistuminen tarkoittaa ennen kaikkea uuden tekemisen tavan löytämistä ja yritystoiminnan kehittämistä kannattavaksi ja kestäväksi. → **investointituki**
- Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja digitaalistrategian tavoitteiden huomioon ottaminen – ilmasto- ja ympäristönäkökohdat osaksi yrityksen normaalia liiketoimintaa ja investointeja. → **erityisesti elvytysvarat**
- Tutkimus- kehittämis- ja innovaatioiminnan eli TKI-toiminnan vahvistaminen + kaupallistaminen.
- Yritysten vientiedellytysten vahvistaminen ja vientiin tähtääminen.

Uudistuva ja monipuolinen elinkeinotoiminta

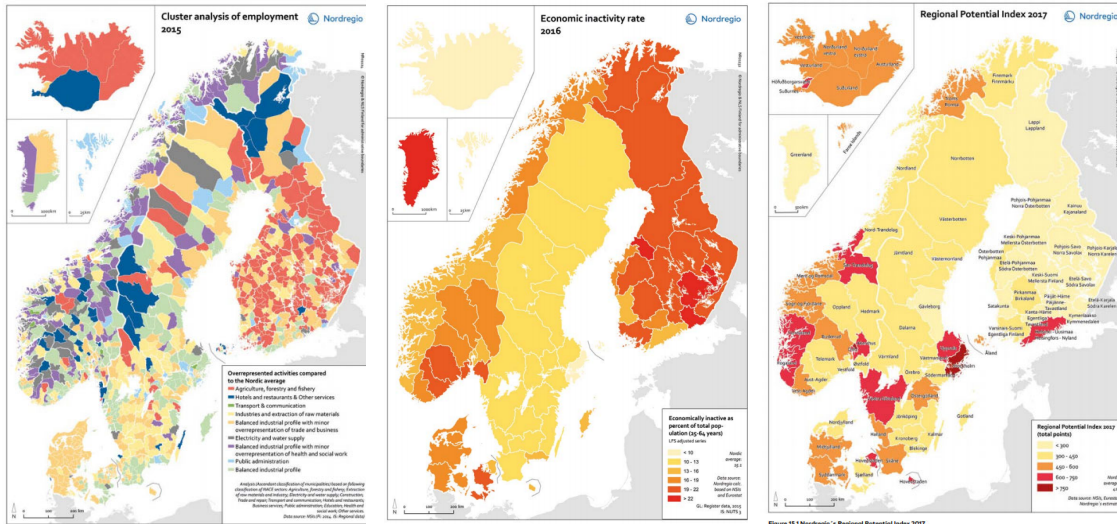


Figure 5.5 Cluster analysis of employment 2015.

Figure 6.2 Economic inactivity rate 2016.

Figure 15.1 Nordregio's Regional Potential Index 2017.

3

Maaseudun yritysrahoituksen kohderyhmät



NYKYISET
KOHDERYHMÄT
2014-2020

Alle 50 henkilön
mikro- ja pienyritykset
maaseutualueilla

Maataloustuotteita
jalostavat alle 250
henkilön pk-yritykset

Maatilan yhteydessä
samalla Y-tunnuksella
harjoitettava muu
yrittötoiminta

KOHDERYHMÄT
JATKOSSA

Alle 50 henkilön
mikro- ja pienyritykset
maaseutualueilla, ml.
uudet yrittäjyyden
muodot

Maataloustuotteita
jalostavat alle 50
henkilön mikro- ja
pienyritykset

Maatilan yhteydessä
samalla Y-tunnuksella
harjoitettava muu
yrittötoiminta

Maaseuturahaston tuilla ei ole mahdollista vastata kaikkiin tarpeisiin, joita yrityksillä on. Tukia sovitaan yhteen muihin tukijärjestelmiin nähden, kuten TEM:n/ELY yrityksen kehittämisavustus ja TEM:n/Business Finland energiatuki.

Luonnos hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtionavustuksesta yrittötoiminnan kehittämiseksi 1.7.2020:
5 § Yrityksen kehittämisavustuksen saajat - **Avustusta ei voida myöntää kalatalouden alkutuotannon, maatalouden tai metsätalouden harjoittamiseen. Avustusta ei voida myöntää myöskään maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen.** <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalid=3d457696-cecf-4950-9827-69094b6a5468>

4

Käytettävissä olevat tukimuodot



INVESTOINTITUKI

Aineelliset
investoinnit

Aineettomat
investoinnit

KÄYNNISTYSTUKI
(Start-up)

Start-up-yritykset ja -
yrittäjyys

Omistajanvaihdokset

5

Investoinnit



AINEELLISET INVESTOINNIT

Rakentaminen

Koneet ja laitteet

AINEETTOMAT INVESTOINNIT

Toteutettavuustutkimukset
Muu aineeton omaisuus

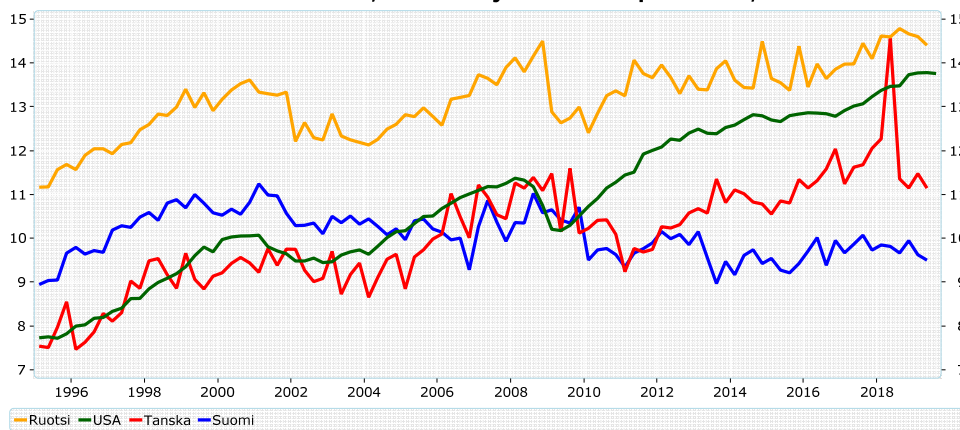
Muu aineeton arvonluonti:
tuotteiden, palveluiden,
menetelmien ja teknologioiden
kehittäminen
(=innovointi, kaupallistaminen)

6

Miksi investointeja tarvitaan?

Yrityksissä uudistuminen ja tuottavuuden kasvu vaativat investointeja tuotannolliseen toimintaan, tuotekehitykseen ja osaamiseen. Lähde: Suomen Pankki

Investoinnit koneisiin, laitteisiin ja henkiseen pääomaan, % BKT



Lähde: OECD / Macrobond / VM

Lähde: OECD / Macrobond / Valtiovarainministeriö

7

Yritystoiminnan käynnistäminen

START-UP-
YRITYSTEN
TUKEMINEN

Yritystoiminnan
aloittaminen &
työllistäminen

Omistajan- ja
sukupolvenvaihdokset

START-UP-
YRITTÄJYYDEN
EDISTÄMINEN

Osa-aikaisen
yrittäjyyden
edistäminen

Yksinyrittäjät

Blogi: Maaseudun yritysten omistajanvaihdokset otetaan huomioon EU-tasolla 22.9.2020

<https://www.yrittajat.fi/blogi/maaseudun-yritysten-omistajanvaihdokset-otetaan-huomioon-eu-tasolla>

8

ELY-keskusten ja Leader-ryhmien uudet rahoitusroolit



- ELY-keskusten ja Leader-ryhmien rahoitusrooleja vahvistetaan
- ELY-keskuksille ja Leader-ryhmille omat erilaistetut tukimuodot
- Vältetään päällekkäistä yritysrahoitusta
- Helpotetaan yritysrahoituksen ymmärrettävyyttä
- Parannetaan yritysrahoituksen kohdentuvuutta
- Monipuolistetaan yritysrahoituksen käyttökohteita

9

Maaseudun yritysrahoitus



Maaseutualueiden mikro- ja pienyritykset

Start-up-
Käynnistystuki

Investointituki
- Elintarvikkeet
- Uusiutuva energia
- Muut toimialat

ELY – omat välineet

Nuoret aloittavat
(Start-up) yritykset ja
omistajanvaihdokset

Investoinnit,
toteutettavuus-
tutkimukset ja
kehittäminen

Leader – omat välineet

Yrittäjyyden aloittamisen (start-up)
edistäminen: osa-aikainen yrittäjyys &
yksinyrittäjät
(Huom! 60 % yrityksistä yksinyrittäjiä)

Pienemmät investoinnit

Lisäksi yritykset voivat hyötyä koulutushankkeista, yritysryhmähankkeista ja muista yhteistyöhankkeista.

10

Huomioon otettavia asioita



Maaseudun yritysrahoituksella ei tueta nykyisin mm.:

- vaikeuksissa olevia yrityksiä
- suuria yrityksiä
- maatalouden ja metsätalouden alkutuotantoa
- eläinten hankintaa
- traktorin hankintaa
- maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankintaa
- liikennealan investointeja
- puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaa
- käytössä olevan koneen tai laitteen korvaamista uudella, ellei käyttöön oteta nykyteknologiaa tai kokonaan uutta teknologiaa taikka toimintaa olennaisesti laajenneta;
- energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyviä investointeja
- toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankinta taikka toimenpide, jonka tarkoituksena on yrityksen omistajanvaihdoksen rahoittaminen
- lisäksi sovelletaan kulloinkin voimassa olevien valtioneuvoston päätösten toimialakohtaisia rajoituksia

11

Kiitos!

Huom! Esitys perustuu tämänhetkiseen tietopohjaan ja valmistelutilanteeseen.

Lopullisia päätöksiä maaseudun yritysrahoituksen sisällöistä ei ole vielä tehty.

12